

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la

Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45

Correspondențele sunt a se adresa la

Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.

Epistolele nefrancate se refușă. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond — și timbru de 60 fl. pentru fie-care publicare.

Nr. 2403 Plen. 1901.

Notificare oficială.

În sesiunea sinodului nostru archidieceșan ce se va întruni pe ziua de 8/21 Aprilie a. c. — între alte obiecte consistoriul archidieceșan va prezenta și un proiect despre modificarea statutelor fondului de pensii al archidieceșei gr. or. române din Transilvania.

În sensul §-ului 31 al statutelor vechi aducem acesta la cunoștința preoțimei noastre, cu observarea, că proiectul se va trimite deodată cu literile convocătoare și deputaților sinodului archidieceșan.

Sibiu, 22 Martie 1901.

Ioan Metianu m. p.
archiepiscop.

Limba română în Basarabia.

Guvernul rusesc, care ține în stăpânire Basarabia de aproape un sfert de veac, și din capul locului a pus în aplicare toate măsurile necesare pentru a rusifica acest colț de lume locuit de Români, a venit la convingerea, că nu și poate realiza planurile. Românii nu se lasă să fie rusificați, precum nu se lasă să fie nici magiarizați. Românii vrea să trăiască și să meargă așa cum l-a lăsat Dumnezeu: ca Români.

Acesta e motivul, că guvernul rusesc, care introdusese dintru început limba rusescă ca limbă liturgică în bisericile române din Basarabia, și-a dat acum învoirea, ca pentru Românii basarabeni să se tipărească cărți bisericești și școlare în limba lor.

Faptul e îmbucurător, și felicităm pe frații noștri din Basarabia, cari prin atitudinea lor corectă și românească au provocat acest rezultat, acest drept, acordat lor din partea M. Sale Țarului, la propunerea sfântului sinod din Petersburg.

Am luat notiță scurtă într'un număr mai recent despre acest eveniment, de mare importanță pentru Românii din Basarabia; ear' de astădată putem da lămuriri mai amănunțite, grație bunului și neobositului naționalist român: V. A. Urechii, care în „Apărarea Națională” din București publică unele din însemnatele acte, referitoare la chestia această.

Inițiativa a fost luată — după cum vom vedea, — din partea episcopului Iacob al Chișineului și Hotinului, care a adresat sfântului sinod din Petersburg încă la 28 Martie anul trecut următoarea propunere motivată:

„În cele mai multe din satele Basarabiei populațiunea ortodoxă se compune în mare parte și adeseori chiar exclusiv din moldoveni cari cunosc numai limba moldovenescă și cu desăvârșire nu înțeleg limba slavă bisericească sau pe cea rusescă, nici chiar în forma ei vorbită. Literatura didactică, morală ori religioasă, ce există în limba rusescă sub forma de cărți, broșuri, foi etc. e cu desăvârșire

inaccesibilă acestei populațiuni. Și d'or și moldovenii sunt setoși de învățăminte morale și religioase, de povești creștinești și mângăere prin cetirea sau ascultarea cuvântului tipărit.

Necesitatea unei literaturi care fiind scrisă în limba moldovenescă, ar potoli această sete a moldovenilor, este foarte simțită. Cei drept, există câteva publicațiuni morale-religioase în limba moldovenescă, cari publicațiuni se tipăresc peste frontieră în România; ear' mai întâiu de toate limba acestor publicațiuni diferă într-o măsură de aceea pe care o vorbesc Moldovenii-Basarabeni, și apoi aceste publicațiuni se imprimă cu litere latine. Cetirea însă a acestor caractere în cea mai mare parte este inaccesibilă cetitorilor basarabeni și în ori-ce caz e foarte anevoioasă.

Ast-fel stând lucrurile acum în Basarabia, Moldovenii sunt lipsiți de posibilitatea de a-și satisface cerințele lor morale-religioase prin cetirea de cărți, broșuri și foi morale-religioase. Și de aceea se simte nevoia de a edita cărțile, broșuri și foi cu conținut moral-religios cu litere chirilice pentru poporul de jos și în limba moldovenescă. Îndeplinirea acestui lucru ar putea fi lăsată pe seama societății „Înfrățirea ortodoxă misionară a Nașterii domnului” ce am înființat-o eu în Chișineu, care are de scop luminarea morală-religioasă a turmei lui Cristos din Chișineu în adevărurile credinței bisericești ortodoxe și în spiritul ei, între altele și prin răspândirea de cărți, broșuri și foi cu conținut moral și religios.

Raportând Înalte Preasfinției Văstre despre cele de mai sus, am datorat de a mijloci respectuos înaintea Înalte Preasfinției Văstre despre aceea l. ca să fie permisă ocăruierei parohiale a Chișineului, prin mijlocirea „Frăției ortodoxe a Nașterii Domnului din Chișineu” sau pe altă cale tipărirea de cărți, broșuri și foi cu conținut moral și religios în limba moldovenescă cu litere chirilice, alături de textul rusesc și fără el, și 2. ca pentru examinarea și administrarea spre tipărire a scrierilor modavoruse cu conținut moral și religios să fie înființat în Chișineu un deosebit comitet de cenzură spirituală compus din persoane bisericești cari cunosc bine atât limba moldovenescă cât și cea rusescă și cari persoane să fi primit o educație teologică, și a nume propun pe profesorul Seminarului suprem din Chișineu și membru al Consistoriului din Chișineu, preotul Constantin Popovici și pe profesorul seminarului spiritual interior din Chișineu, preotul Mihail Ciachir.

Propunerea a fost prezentată M. Sale Țarului, care prin un preainalt ucaz a dispus să fie luată în dezbateri din partea sfântului sinod din Petersburg. Acesta earăși a aprobat propunerea, și a trimis ministrului rusesc de interne următoarea încunoștințare:

„Sinodul nu găsește pedeci pentru editarea susarătătorilor scrieri de literatură bisericească și pentru numirea de către episcopul de Chișineu și Hotin a celor doi recomandați să facă cenzurarea scrierilor de tipărit.”

Hotărârea aceasta a fost încuviințată și din partea M. Sale Țarului; ear' episcopul Iacob a adus-o la cunoștința guvernatorului din Basarabia, și la cunoștința clerului și poporului său, îndrumând pe cei doi cenzori să se apuce numai decât de lucru, așa ca la îndeplinirea acestei funcțiuni să fie conduși de codul de cenzură bisericească, ear' după trecerea fie-cărui an să facă raport despre materialul admis spre tipă-

rire, pentru-ca și episcopul să poată face raport sfântului sinod.

Acesta e, în întregimea ei, îmbucurătoare veste primită despre soarta fraților noștri din Basarabia, pe cari îi știam puși la grele probe de cercare în cele naționale și bisericești-scolare. Vestea primită ne face să credem, că acum s'a început o îndreptare spre bine și la ei, care poate să se desvôle tot mai mult, contribuind la întărirea lor națională, și împedecând desnaționalizarea lor.

Ear' din cele întâmplătoare în Basarabia ar putea să tragă învățătură și aceia dintre stăpânitorii noștri de astăzi, cari tot mai trag nădejde să ne poată magiarisa, să ne poată desnaționalisa, — lucru despre care s'a convins acum și puternicul colos dela Nord că e imposibil, pentru-că Românii mai ușor se desparte de viață decât de limba și naționalitatea sa: și venind la sentimente mai bune să ne lase în pace pentru a ne putea desvolta naționalicesce în plină libertate, — singurul lucru pe care-l cerem dela ei.

Istoricul Episcopilor noi

de George Ardelean.

(Urmare.)

În ședința a V. ținută Joi la 5/18 Octombrie vine comisiunea organizătoare cu raportul amintit. Referentul ei, P. Cosma, citește raportul Consistoriului metropolitan pentru înființarea noilor episcopii. Acest raport sună:

Nr. 380/1900 M.

Mărit Congres!

Cestiunea arondării eparchiilor și în legătură cu aceea înființarea a două, eventual trei episcopii noi, de care cestiunea s'a ocupat congresul național-bisericesc în multe rânduri, mai în urmă la an. 1895, sub Nr. 95, s'a ivit deodată cu reînființarea metropoliei.

Episcopul Andrei baron de Șaguna fiind recercat la 29 Iunie 1863 de către cancelaria aulică transilvană să arete câte episcopii are să cuprindă metropolia de a cărei reînființare se tracta atunci, și cum au să fie arondate acelea, — în răspunsul său cu datul 26 Iulie 1863 propune pe lângă episcopia Timișorei cu ppresbiteratele: 1. Timișoara, 2. Hasi, 3. St. Miclăuș, 4. Căcova, 5. Becicherec, 6. Panciova, și pe lângă episcopia Caransebeșului cu ppresbiteratele: 1. Caransebeș, 2. Mehadia, 3. Lugoj, 4. Făget, 5. Verșet, 6. Oravița, 7. Biserica Albă, încă a treia episcopie nouă, care are să se formeze din teritoriul Archidieceșei cu un număr de suflete de 300,000, cu reședința în Cluj, mai rămânând pentru Archidieceșă un număr de suflete până la 400,000.

Deodată cu înființarea metropoliei s'a înființat numai una din episcopii propuse, adică episcopia Caransebeșului, rămânând înființarea celorlalte episcopii proiectate a o rezolva congresul național-bisericesc român, anexându-se la eparchia Aradului într-aceea patru ppresbiterate și la a Caransebeșului două dintre acelea, cari aveau să formeze eparchia Timișorei.

Împrejurarea că eparchia Timișorei nu s'a înființat deodată cu reînființarea metropoliei, ca și eparchia Caransebeșului, a produs nemulțămire la Românii ortodoci din părțile banatice, de aceea ei fără încetare au insistat cu petițiuni la Congresul

național pentru înființarea episcopiei în Timișoara, sau cel puțin deocamdată pentru instituirea unui Consistoriu în felul Consistoriului din Oradea-mare.

Tot așa au urmat în decursul timpului de peste 30 de ani repețite rugări din partea Consistoriului din Oradea-mare și a credincioșilor de sub acela pentru de a se înființa în Oradea-mare episcopie cu episcop în fruntea Consistoriului. Petițiunile intrate atât de la Timișoara cât și dela Oradea-mare au format obiect de pertrac-tare în toate sesiunile congreselor ordinare în legătură cu planul general al organizării metropoliei în eparchii. A se vedea din 1868 Nr. 82, 95, 102, 215, an. 1870 Nr. 14, 105, an. 1874 Nr. 55, 1878 Nr. 142, 241, 243, an. 1881 Nr. 134—139 an. 1888 Nr. 61; an. 1891 Nr. 142, 191, an. 1895 Nr. 95.

O lucrare mai serioasă pentru rezolvirea cestiunei privitoare la înființarea de episcopii noi se părea a se fi făcut numai prin concludul congresual din 1878 Nr. 243, prin care s'a decretat în principiu înființarea a două eparchii noi în metropolia noastră și adică una în Timișoara și alta în Oradea-mare; cu pregătirea unui proiect de arondare s'au însărcinat factorii competenți.

În anul 1880 arhiepiscopul metropolitan Miron Romanul a prezentat un proiect de arondare pentru două episcopii noi în Timișoara și Oradea-mare pe lângă adnexarea unor teritorii considerabile din archidieceșă. — Acest proiect s'a comunicat eparchiilor spre opinie. Archidieceșă neconsimțind cu acest proiect în ceea ce privește dismembrarea unor părți din archidieceșă și încorporarea lor, parte la Timișoara, parte la Oradea-mare, a prezentat un proiect pentru a treia episcopie nouă pe teritoriul archidieceșei.

Eparchia Aradului s'a pronunțat numai în general pentru înființarea episcopii istorice din Timișoara și Oradea-mare, întregite cu părți din Archidieceșă.

Sinodul din Caransebeș earăși nu află timpul oportun pentru înființarea de eparchii.

Încercarea de a complana diferențele de păreri, pe cum se vede din concludul congresual Nr. 191/1891, a rămas fără succes, pentru-că comunicându-se acest conclud sinodului eparchiale pentru a se pronunța de nou în meritul cauzei, sinodul din Arad s'a declarat ca și mai înainte, numai în general, pentru proiectul a două episcopii noi, nu însă și pentru a treia episcopie nouă pe teritoriul archidieceșei.

Eparchia Caransebeșului înainte de a se înființa noile episcopii cere a se institui la Timișoara un Consistoriu sub iurisdicțiunea eparchiei Caransebeșului. Archidieceșă prezintă proiectul său pentru a treia episcopie pe teritoriul archidieceșei. Aflându-se congresul de nou în fața acestor divergențe de păreri, prin concludul din 14/26 Maiu 1895 Nr. 95 a însărcinat pe Consistoriul metropolitan a elabora două proiecte de arondare și adică: a) pentru înființarea a două eparchii noi contem-plate în concludul congresual din anul 1878 Nr. 243, și b) pentru înființarea a trei eparchii noi, dintre cari una pe teritoriul archidieceșei.

Terminând cu acesta istoricul afacerii, ne luăm voie a prezenta Măritului Congres următoarea propunere: Considerând, că disparitatea de păreri ce a existat și există și astăzi la cele trei eparchii existente, în privința înființării altor eparchii noi, a fost cauza amânării atât de în-

delungate a înființării de eparchii nouă, reclamate altcum imperios de interesele bisericești, —

Considerând, că se poate ține cont de dorințele celor trei eparchii la arondarea nouă a eparchiilor fiind aceste dorințe juste și în consonanță cu interesele bisericești: Măritul Congres se binevoiască a decide:

Cu abatere de la concludul congresului din anul 1878 prin care s'a enunțat în principiu înființarea pe teritoriul Metropoliului a două eparchii nouă, se înființează trei episcopii nouă și anume:

- O episcopie nouă pe teritoriul arhidiecesei, precum o cere sinodul arhidieceșan după planul detaiat prezentat în acel sinod, în același mod cum a fost contemplat de Metropolitul Andrei în actul citat mai sus.
- O episcopie în Timișoara precum o a contemplat Metropolitul Andrei în actul mai sus citat, cu 6 ppresbiterate, după proiectul detaiat prezentat de eparchia Caransebeșului, care cere, ca deocamdată să se pună în fruntea acelei episcopii un Consistoriu subordonat episcopiei din Caransebeș, analog Consistoriului din Oradea mare, care substat episcopiei din Arad.
- O episcopie a Orădiei-mari, cu teritoriul de astăzi.

2. În cât ar întâmpina greutăți neînvigibile, sau în cât din considerațiunea de oportunitate nu ar fi posibil sau consult a se activa aceste trei episcopii nouă cu episcopii lor proprii în frunte, să se înființeze, pe lângă consistoriul din Oradea-mare, Consistorii și la celelalte eparchii nouă și adevă pe teritoriul arhidiecesei sub iurisdicțiunea arhidiecesei și în Timișoara sub jurisdicțiunea eparchiei Caransebeșului, până atunci, până când împrejurările vor face posibilă ocuparea și a acestor trei eparchii nouă cu episcopi proprii.

3. În cât pentru arondarea acestor trei eparchii nouă, propunerea noastră are avantajul, că arondarea este precisă și știută de toți, rămânând a i-se da numai forma printr'un elaborat special, statistic după ppresbiterate, comune, biserici și numărul sufletelor. (Va urma.)

Responsabilitatea învățătorilor.

Pretutindenea în cercurile învățătoresci a făcut mare senzație o sentință adusă de un tribunal din Paris în una din săptămânile trecute, referitor la *responsabilitatea învățătorilor*. Casul e următorul.

Învățătorul din clasa a II a unei școle normale s'a bolnăvit, ear' directorul a încredințat și supravegherea acestei clase învățătorului din clasa a III.

Până ce acest învățător a supravegheat în una din aceste clase, s'a întâmplat că în cealaltă clasă un băiat a scos la alt băiat un ochiu. Tata nenorocitului băiat a intentat proces de despăgubire directorului școlar. Tribunalul francez statorind pe baza legilor *responsabilitatea* directorului școlar, l'a obligat a plăti tatălui copilului nenorocit 300 franci *despăgubire*, ear' băiatului, începând dela devenirea lui de maiorean 400 franci *vență anuală*, de-ore-ce împregiurarea că învățătorul de clasă s'a bolnăvit, nu absolvă pe directorul școlar dela datorința de a griji, ca elevii să nu rămână fără supraveghere.

Acăsta este sentința tribunalului francez. Din ea reese clar, că tribunalul nu a tras la răspundere nici pe părinții copilului care a sâvârșit fapta grozavă, nici pe învățătorul, ci pe directorul școlar, carele este în prima linie responsabil pentru tot ce se întâmplă în institutul de sub conducerea sa.

Pe părinții băiatului care a sâvârșit fapta, nu i-a tras la răspundere, pentru că fapta s'a întâmplat în școală. Pe învățător pentru-că el a satisfăcut ordinului directorului, atunci când atât

în o clasă cât și în cealaltă s'a năsut a supravegherea, și până stunci până-ce a fost în o clasă nu pôte fi luat la răspundere pentru cele întâmplate în cealaltă clasă.

Să vedem acum, că după legile din patria noastră, *ore se pôte trage la răspundere învățătorul pentru eventualele nenorociri, ce i-ar ajunge pe copii în școală?*

În articolul de lege XV din anul 1891, privitor la *asilele de copii*, în § 1 se zice: „Scopul asilelor de copii este, ca pe copiii dela 3—6 ani, pe de o parte prin *grijire și păzire* să-i ferescă de toate nenorocirile ce ar pute obveni asupra lor în absența părinților, pe de altă parte a-i instrui la ordine și curățenie etc. După § 4 al acestei legi, părinții sunt obligați, sub sarcină de pedepsă, a-și trimite copiii la asil, dacă cumva nu pot adevări, că copiii lor atât acasă, cât și airea, sunt împărtașiți de *îngrijire și supraveghere corespunzătoare*!

Acum dacă ținta acestei legi este, ca în asile copiii „să fie scutiți de eventualele nenorociri, ce ar pute obveni asupra lor în absența părinților“ și pentru aceea cercetarea asilelor este obligatorie, nu este permis a mai dubita, că asilele de copii în îngrijirea și supravegherea copiilor iau rola părinților și astfel și responsabilitatea lor.

În privința responsabilității, tocmai așa ca la asile trebuie să fie și la școle, pentru-că supravegherea părintească și aici trece la învățători, precum în asile. Și că părinții sunt responsabili pentru viața și deplina sănătate a corpului copiilor lor, acăsta este limpede spus în legile noastre.

Așa d. e. în art. de lege XIV din 1876 în § 20 se spune apriat, că este a se aplica pedepsă tuturor părinților sau tutorilor cari pe copiii mai mici de 7 ani în cas de bolnăvire nu îi împărtășesc de ajutor medical. Ear' în *legea penală* (art. de lege V din 1878) în §§ 290 și 310 se cuprind precis și pe larg dispoziții privitoare la casurile de morțe și vătămări trupesci ce obvin din *negrijă*.

În acești §§ nu se face de loc deosebire între părinți și alți supraveghetori (îngrijitori) de ai copiilor, ci se dictază pedepsă aceluia din a cărui negrijă s'a cauzat morțe sau vătămări trupesci copilului.

Ziarele magiare, de unde sunt scose și aceste informațiuni, spun, că sunt exemple destule cari arată că și după legile noastre au fost pedepsiți indiviți din a căror negrijă s'au întâmplat nenorociri copiilor. E drept, că până acum nu se știe a fi obvenit nici un cas, în care să fi fost *învățătorul* pedepsit pentru vre-o nenorocire a unui copil umbler la școală. Se pôte însă foarte ușor să obvină.

Presupunem d. e. că un învățător, în vre-o oră de prelegere nu intră în clasă, sau în pauză lăsând copiii liberi, unul dintre ei împinge pe altul de pe o bancă jos și îl isbesce de altă bancă așa de tare, încât îi cauzează morțe sau vătămare grea trupescă. E de tot limpede că acest cas a obvenit din vina sau nebagarea de sémă a copilului; dar' copilul sub 12 ani nu se pôte trage la răspundere înaintea legilor civile și astfel pentru casul întâmplat numai acela pôte fi răspunzător, care a fost obligat să supravegheze, ca să nu se întâmple așa ceva. Acest individ nu pôte fi alt cineva în școală decât *învățătorul*. Pentru-că îndată ce copilul a trecut pragul școlei, ajunge sub îngrijirea învățătorului, — părinții sau tutorii pot fi răspunzători de viața și întregitatea trupului copilului numai pentru ce se întâmplă în afară de curtea școlei.

Nu mai încapă deci nici o îndoială, că pentru o astfel de nenorocire obvenită din negrijă și respective din nesupraveghere, chiar și pe baza legilor noastre *învățătorul este responsabil*.

D-zău bunul ferescă pe toți învățătorii noștri de un astfel de cas, pe care însă am crezut de bine a-l face cunoscut, și pe care cred că e bine, pentru orientare, a-l avé vecnic înaintea ochilor lor.

Paza bună încungiuă primejdia rea.
Păunaș.

Din protopresbiterate.

Sinod protopresbiteral în Deș.

— 17 Martie v.

La 12 Martie a. c. st. v. s'a ținut sinodul protopresbiteral ordinar al acestui tract sub președința protopresbiterului tractual T. Herman. Sinodului i-a premers parastas pentru marii binefăcători ai bisericești și națiunii: metropoliții Andrei și Miron și mecenatii Gozdu și Andronic, pomenindu-se și membrul sinodului protopresbiteral și defensor matrimonial decedat în decursul anului trecut, fostul paroch în Poiana-Blenchi, G. Buzura.

După terminarea parastasului, protopresbiterul-președinte deschide ședința în sala de învățământ a școlei noastre confesionale din loc, fiind prezenți nouă preoți și nouă mireni. De notariu a fost ales par. Gr. Lador din Chișinești.

După constituirea biroului protopresbiterul cetesce raportul general despre anul 1900, din care estragem următoarele:

Înainte de toate comunică sinodului protopresbiteral rezoluțiunile P. V. Consistoriu arhidieceșan în cauza celor două interpelațiuni din anul trecut, una referitoare la afaceri din parochia Gostila, iar' alta referitoare la ședințele scaunului protopopesc. Sinodul le ia ambele la cunoștință.

Trecându-se la *partea administrativă*, șeful tractual împlinind cu finea anului 1900 st. v. 15 ani de funcțiune ca protopresbiter al acestui tract, la dorința repetată în diferite rânduri a mai multor preoți și mireni fruntași din tract, face o reprivire asupra activității sale ca atare, menționând între altele următoarele:

„Am compus rugări, protocoale, documente etc. și am întrevănit la diferite locuri, parte direct parte indirect, de unde am esoperat următoarele ajutoare:

1. Pentru școală din parochia Baba 200 cor., pentru biserica de acolo 1000 cor., tot pentru biserica de acolo am mai esoperat dela urbariaștii stanul de var, care aduce anual 400—500 cor.
 2. Pentru cumpărarea de porțiune canonică în par. Bonțida 800 cor.
 3. În par. Cheuch și o obligațiune de regal al urbariaștilor pentru biserica 1900 cor.
 4. În Chișinești pentru școală 800 cor.
 5. În Ciceu-Corabie pentru biserica și școală 1000 cor.
 6. În Ciceu-Giurgesci pentru biserica 300 cor.
 7. În Ciceu-Poeni pentru școală 400 corone.
 8. În Ciubanca pentru biserica 760 cor.
 9. În Ciubănceuța pentru biserica 400 corone.
 10. În Deș pentru biserica și școală 12,000 cor.
 11. În Diug pentru biserica 800 cor.
 12. În Dobricel pentru școală 500 cor.
 13. În Esc pentru porțiune canonică 600 cor.
 14. În Gălgău pentru școală 300 cor.
 15. În Gârboi pentru porțiune canonică și școală 900 cor.
 16. În Magógea pentru biserica și școală 500 cor.
 17. În Negriștea pentru biserica și școală 600 cor.
 18. În Olpret pentru biserica și școală 1800 cor.
 19. În Poiana-Blenchi pentru școală 200 cor.
 20. În Seliștea pentru biserica, cimiter și casă parochială cu grădină 1800 cor.
 21. În Căscău pentru biserica și grădină 1400 cor.
- Suma 28960 cor.
- „Parte prin aceste ajutoare, parte prin contribuiri ce le-au făcut parochienii la sfaturile și provocările mele neîntrerupte și ale preoților locali, s'au ridicat și reparat următoarele edificii:
1. În Baba s'a ridicat școală nouă și s'a reparat biserica.

2. În Bonțida s'a cumpărat casă, grădină și pământ.
 3. În Chișinești s'a ridicat școală și casă parochială nouă și s'a acoperit biserica.
 4. În Ciceu-Corabie s'a cumpărat casă și grădină de școală și s'a reparat biserica.
 5. În Ciceu-Giurgesci s'a reparat și acoperit biserica.
 6. În Ciceu-Hășmaș s'a reparat și acoperit biserica și s'a reparat școală.
 7. În Ciceu-Poeni s'a ridicat școală nouă, s'a reparat biserica și s'a donat o grădină pentru biserica.
- (Va urma.)

Chestiuni școlare.

Convocare.

În conformitate cu cerculariul Venerabilului Consistoriu arhidieceșan din 25 Ian. a. c. Nr. 741 Șc. subscrisul în calitate de comisar consistorial convoc pe toți învățătorii școlilor noastre gr. or. d.n tractele protopresbiterale Sibii și Avrig la conferențele învățătoresci, cari anul acesta se vor ține în 5 și 6 Aprilie st. v. în seminariul Andreian.

Obiectele conferenței sunt:

1. Pentru ce se observă mare nepăsare și pentru ce nu se manifestează mai multă însuflețire, în activitatea celor mai mulți învățători ai noștri? Și cum s'ar pute ajunge aceea însuflețire?
2. Clasificarea elevilor.
3. Planul orelor de învățământ pentru școle cu unul, cu doi și mai mulți învățători.
4. „Cănele soldatului“, poezie de Alexandrescu, prelegere practică pentru anul al III-lea. Sibiu 21 Martie 1901.

Dr. D. P. Barcian
comis. consistor.

Convocare.

În urma dispozițiilor Venerabilului Consistoriu arhidieceșan cuprinse în circulariul dto. 25 Ian. a. c. Nr. 741 Șc. convoc prin acăsta conferența învățătorilor școlilor gr. or. române din cercul Seliștei (protopresbiteratele Seliște și Mercurea) pe Joi 5/18 Aprilie a. c. la 9 ore a. m. în sala școlei din Seliște. Deschiderei conferenței îi va premerge serviciul divin cu invocarea Duchului sfânt.

Programul conferenței din anul acesta va fi:

1. Pentru ce se observă mare nepăsare și pentru ce nu se manifestează mai multă însuflețire, în activitatea celor mai mulți învățători de ai noștri? Și cum s'ar pute ajunge aceea însuflețire? de Nicolau Simulescu.
 2. Clasificarea elevilor în școală populară, de Sever Cheșan.
 3. Matia Corvinul, prelegere practică cu anul al V-lea de școală, de Ilie Hociotă.
 4. Deprinderi ortografice și începuturi de deprinderi stilistice, pentru anul al II-lea, de Iuliu Crișan.
- Seliște, 18 Martie 1901.

Dr. Ioan Stroia
comisar consistorial

Convocare.

Pe baza ordinului Preavenerabilului Consistoriu arhidieceșan din Sibiu, dto. 25 Ian. 1901, Nr. 741 Șc. am onorula convoca pe p. t. învățători dela școlile noastre din *cercul Mediașului* (protopopiatul: Tîrnava și Mediaș) la conferența învățătorescă ce se va ține în Mediaș, în zilele 5, 6 și 7 Aprilie v. 1901.

Ordinea obiectelor:

1. În 5 Aprilie dimineața, la 9 ore, serviciu divin cu invocarea Duchului sfânt.
 2. După oficiul divin deschiderea conferenței, în sala festivă a școlei noastre din Mediaș.
 3. Constatarea membrilor prezenți și constituirea biroului.
 4. Presentarea cerculariului Preavenerabilului Consistoriu arhidieceșan, Nr 741—1901 Șc. și luarea măsurilor de lipsă în frul aceluia.
 5. Presentarea elaboratelor lucrate din însărcinarea conferenței precedente și a comisariului consistorial, și fixarea ordinei de zi pentru desbaterea aceloră.
 6. Luarea măsurilor de lipsă pentru lucrările conferenței viitoare.
- Sibiu, 22 Martie 1901.

Dr. V. Bologa
comisariu cons.

Convocare.

Basat pe hârtia Venerabilului Consistoriu archidiececan din 25 Ianuarie a. c. Nr. 741 Școl. și conform cerculariului consistorial de sub același număr și dat convoc pe Onorații membri ai Conferinței învățătoresci din *cercul Sebeșului* la ședințele; ce se vor ține în 5/18, 6/19, și 7/20 Aprilie a. c. în orașul *Alba-Iulia*.

La 8 ore, dimineața, se va ține slujbă dzească în biserica gr.-or. română din oraș, și după slujbă se începe I-a ședință, în școla gr.-or. română.

Programa e cea stabilită în anul trecut, adăugându-se încă tesa pusă de Venerabilul Consistor: „Pentru ce se observă mare nepăsare și pentru ce nu se manifestează mai multă însuflețire în activitatea celor mai mulți învățători ai noștri? Cum s'ar pute ajunge acea însuflețire?”

Brașov, 22 Martie v. 1901.

Dr. Iosif Blaga
prof. comisariu consistorial

Convocare.

Insărcinat fiind subscrisul din partea Prea Venerabilului Consistoriu archidiececan cu conducerea conferințelor învățătoresci din cercul al XV, compus din protopresb. Cetatea de pîtră și Solnoc, convoc prin această pre toți P. T. dni învățători la acele conferințe, cari se vor ține la 5/18 April a. c. și zilele următoare în școla noastră confesională din Fănafe în tractul Cetăți de pîtră.

În aceste conferințe se vor pertracta:

1. Cestiunile puse spre studiere pentru acest an de către conferința anului trecut din cercul Deșului, la care a aparținut și acest cerc.

2. Ca temă generală apoi: *Cari sunt cauzele puținei însuflețiri, ce se observă în timpul de astăzi la o mare parte din învățătoria noastră față de chemarea sa și preste tot față de cauze școlare și cum s'ar pute delătura acest neajuns?*

3. O prelegere practică a) din l. română în desp. III. și b) Una din economie în grădina de pomărit.

Toți învățătorii se vor pregăti pentru toate temele ca și când ar avea a refera. Cei însărcinați în particular vor prezenta lucrările în scris.

Năsăud, 18/31 Martie 1901.

Greg. Pletosu
protoiereu, comisariu consist.

Convocare.

În virtutea ordinului consistorial din 25 Ianuarie 1901. Nr. 741. Școl. convoc adunarea generală a conferințelor învățătoresci din cercul Făgăraș pe Joi în săptămâna luminată, 5 Aprilie a. c.

La conferința aceasta au a participa învățătorii din protopresbiteratele Agnita și Făgăraș.

Conferința se va ține în școla noastră din Făgăraș cu ordinea zilei, ce se va satorî în ședința primă.

Deschiderei confenței va premerge celebrarea santei liturgii cu invocarea Duchului sânt, care se va începe dimineața la orele 8 și la care sunt poțiti a lua parte toți învățătorii.

Sibiu, 22 Martiu, 1901.

Mateiu Vileanu,
comisariu consistorial.

Convocare.

În legătură cu cerculariul Venerabilului Consistoriu archidiececan dto 25 Ianuarie 1901 Nr. 741/Școl. aduc la cunoștința tuturor învățătorilor (și învățătoarelor) definitivi, provisorii și suplinitori din cercul Brașovului, compus din protopresbiteratele Brașov și Treiscaune:

Că conferința învățătorescă, convocată prin cerculariul amintit, se va ține *Joi în 5, Vineri în 6 și Sâmbătă în 7 Aprilie v. a. c.*, în sala cea mare a gimnasiului român ortodox din loc, după următorul program:

Joi în 5 Aprilie v.

1. La 9 ore a. m. se va celebra în biserica Sfântului Nicolae din Scheiu: Chema-rea Duchului sfânt și parastas întru pomenirea fericitilor în Domnul: Andreiu, Emanuil, Miron și a învățătorilor răposați din amintitele două protopresbiterate.

2. Deschiderea conferinței și constituirea ei.

3. Învățătorul *Dumitru Marcea* din Brașov va ține *prima lecție practică din aritmetică* cu elevii din anul I de școlă.

4. La 2 ore p. m. învățătorul *Romul Frateș* din Brașov va ține un discurs teoretic despre *importanța și valoarea aritmeticei în școla primară*.

Vineri, în 6 Aprilie v.

1. La 8 ore a. m. învățătorul *George Crivăț* din Săn-Petru va ține *a doua lecție practică din aritmetică* cu elevii din anul II de școlă.

2. La 10 ore a. m. învățătorul *Stefan Popovici* din Brașov va ține *a treia lecție practică din aritmetică* cu elevii din anul III de școlă.

3. La 2 ore p. m. învățătorul *Ioan Dariu* din Brașov va ține un discurs teoretic asupra temei: „Pentru ce se observă mare nepăsare și pentru ce nu se manifestează mai multă însuflețire în activitatea celor mai mulți învățători d'ai noștri, și cum s'ar pute ajunge acea însuflețire?” — temă dată în cerculariul amintit de Ven. Consistoriu.

Sâmbătă, în 7 Aprilie v.

1. La 8 ore a. m. învățătorul *Stefan Cotoră* din Cernatu (Săcele) va ține *a patra lecție practică din aritmetică* cu elevii din anul IV, V și VI de școlă.

2. La 10 ore a. m. continuarea discuției din anii trecuți asupra *normativului școlar*: stabilirea planului de învățământ pentru *aritmetică*.

Toți învățătorii amintiți au să presinte înainte comisariului lucrările lor *în scris*, fie ele *practice* fie *teoretice*.

Lecțiile practice se țin cu elevii din anul respectiv, fiind de față și celelalte despărțiminte după fie-care lucrare teoretică ori practică membrii își fac observările critice, apoi cu majoritate de voturi se enunță con-clusul conferinței.

Brașov, 19 Martie 1901.

Dr. Vasile Saftu,
comisariu consist.

Revistă esternă

Din Africa. Se confirmă oficial știrea, că oștea lui *De Wett* s'a unit cu a lui *Botha*, spre a opera împreună în contra armatei engleze a generalului *French*.

Din *Lorenzo-Marpuez* se telegrafază că în timpul cel mai apropiat se vor întempla pe câmpul de război evenimente mari. *Botha* și *De Wett* dispun de treisprezece mii de ostași.

Crisă guvernială în Sârbia. Ca urmare a noiei constituțiuni, care va intra în vigoare încă în luna această, ministrul-president *Ioanovici* a prezentat regelui dimisia guvernului.

Noul cabinet s'a format sub presidența lui *Dr. Mihail Vuici*, tost ministru de externe în cabinetul *Ioanovici*, din membrii fostului cabinet, intrând ca membri noi *Petru Velimirovici* la lucrări publice și *Dragutin Stamenovici* la justiție.

Noul cabinet e compus deci din patru radicali, doi progresisti și doi neutrali.

Alexie Ioanovici deocamdata rămâne membru al consiliului de stat, ear' colonelul *Andreiu Ioanovici*, fost ministru de lucrări publice în cabinetul demisionat, e trecut în dispansabilitate.

Din Macedonia. Pe basa rapórtelor primite din Constantinopol ziariul „*Vjedomosti*” din Petersburg scrie, că situația în Macedonia devine tot mai îngrijitoare. Săptămâna trecută au fost executati treizeci conspiratori bulgari, ear' în apropiere de *Cimponița* gendarmeria turcescă a nimicit o ceată de insurgenți bulgari. Tot în săptămâna trecută au fost arestați în Constantinopol douăzeci și nouă bulgari.

La frontierele Macedoniei e concentrată o armată turcescă de șesezeci mii de ómeni.

Din diferite centre ale Macedoniei se raportază despre arestarea multor Bulgari dovediți ca părtași la o mare conspirație menită a provoca revoluție. Vilaietul *Monastir* e pus în stare de asediu, ear' celelalte comune locuite de bulgari sunt păzite de câte un cordon de ostași turci.

NOUTĂȚI

Daruri pentru biserică. În anul 1900 mai mulți creștini evlavioși din comuna bisericăscă *Valea Geogelului* fiind pătrunși de iubirea și neamul lor și de dragoste către maica noastră biserică și ale ei instituțiuni, — au jertfit sume frumusele, unii pentru augmentarea fondurilor bisericăscă-școlare, alții pentru cumpărarea de odăjdii bisericăscă.

Pentru faptele vrednice de laudă și imitat ale bunilor mei parochieni, me simt plăcut îndemnat și 'mi țin de o sacră datorință a aduce la cunoștința publică exprimându-mi adenc simțita mea mulțămă și recunoștința urmărilor dăruitori: *Leon* și *Anghelina Bercea* au cumpărat un rând de vestimente bisericăscă frumose, cu prețul de 112 cor. *Ioan Lazar* 1. *Simion* un prapor, cu prețul de 24 cor. *Vasile David* asemenea un prapor, în preț de 24 cor. *Mihail David* a donat fondului bisericăscă 40 cor. și *Danilă Butușoiu* 10 corone.

Răposații creștini au testat sfintei noastre biserici: *Gavril Băisan* 100 cor., *Ioan Dregan* 40 cor. și *Ioan Birlea Băisan* 200 cor. cu mențiunea, ca jumătate din interesele acestor sume să se capitalizeze, ear' restul să se folosească la ameliorarea dotațiunii preoțescă.

Primescă deci cei dintăiu deosebita mea mulțămă și recunoștința pentru nobilele lor fapte și fie munca lor încununată de darul și binecuvântarea lui *Dumnezeu*, resplătindu-le cu plată cerescă! — Ear' pentru suferințele celor mutați din ceste trecătoare voiu roga în rugăciunile mele pe *Atotputernicul* să-i așeze în curțile Sale, precum este scris, veselindu-se acolo cu cei-ce bine plăcut'au Lui din veac! *Valea-Geogelului*, la 18/31 Martiu, 1901. *George Lazar*, par. ort. român.

Reuniunea pentru ajutorarea robilor e convocată în adunare generală pe 28 April st. n. la 10 ore înainte de amiază în sala de pertractări a tribunaliului din Sibiu. Într obiectele ce au a fi puse la Sibiu zilei va fi și alegerea presidentului și a treizeci membri în comitetul reuniunii. Imediat după adunarea generală și în același local va ține ședință de constituire comitetul.

Tot odată se aduce la cunoștință că în același local se vor ține și ședințele de părtar de an ale comitetului, anume la 29 Iunie, Septembrie și Decembrie după amiază la 4 ore.

Intru mărirea lui Dzeu. Evlavioșii creștini *Nicolae Popa* și soție-sa *Vuța*, din *Zlaști*, au cumpărat pentru biserică noastră un potir, un disc, o stea și o copă, și un clopoțel pentru altariu, toate din argint de china aurite, preț 37 cor. Fie bine primit acest dar evlavios. Pentru comitetul parochial. *Zlaști*, la 3 Aprilie st. n. 1901. *Leontin Ungur* presbiter gr. ort.

Cutremur de pământ. Săptămâna trecută a fost cutremur de pământ în *Tirol*, *Italia*, *Boemia*, *Constantinopol* și *București* (despre care am raportat), ear' săptămâna această, sigur în legătură cu cel din săptămâna trecută, cutremurul s'a simțit și în numeroase ținuturi ale *Ungariei* și *Transilvaniei*. Din *Subotița*, *Ó-Becse*, *Neoplanta*, *Zemlin*, *Modoș*, *Lugoș*, *Tmişóra*, *Arad*, *Segedin* *Deva*, etc. se raportază, că *Mart* întră orele 5—6 s'a simțit cutremur, pe alocurea așa de puternic, în cât zăngănia ferestile, mișca din loc mobilele și prăvălia hórnele caselor (în *Modoș*).

În aceeași zi pe la șese ore s'era s'a simțit cutremurul și în capitala *Sârbiei*, unde câteva case s'au sguduit așa de tare, în cât h-s'au crepat zidurile.

Dirrecția cutremurului a fost sud-nordică (*Timișoara*, *Arad*), ost-vestică (*Deva*, *Zemlin*, *Ó-Becse*), ear' la *Subotița* și *Belgrad* avea direcție de la nord spre sud.

Mai puternic a fost cutremurul la *Modoș* unde vuetul suțeran se auzia așa de tare, ca și-cum ar fi fost abia la adâncime de un metru.

Defraudare de 168 milioane. Se raportază din *Petersburg*, că curtea superióră de scomputuri a dat de urmele unei colosale defraudări. Cercetările de până acum au constatat că din cassele statului lipsesc 40 milioane de ruble (168 milioane de corone). Defraudanții și începuseră trebșórele încă în 1893 și le mascau prin falsificarea buletinelor despre situația tesaurului public.

Victima unei interpelațiuni. În dieta imperială austriacă deputatul ceh *Klofac* adrese guvernului o străniță interpelație în cauza brutalităților pe cari au să le îndure de la unii ofieri soldați, și spre ilustrarea acestora a enarat cazul unui soldat din *Praga*. Oficerul cu pricina provocase pe *Klofac* la duel, pentru-că a cutezat să-i critice tractarea sa cu soldații. *Klofac* i-a respins provocarea pe motivul că el ca deputat dietal are datorință să cêră sanarea și a relelor usitate în armată, cum și pe motivul că din principiu e contra duelului. Cu acestea afacerea întră ofier și deputatul *Klofac* s'a terminat;

a avut însă urmări tragice pentru soldatul luat în apărare și pentru mamă-sa văduvă. Anume, de grăoa unei noue cercetări soldatul *Ziák* s'a împușcat, ear' comanda militară — temându-se de demonstrațiuni — a dispus înmormântarea lui *Ziák* înainte de timpul prescriș. Astfel mama văduvă a soldatului nici barem cadavrul fiului ei nu l'a putut vedé. Poporul și mama soldatului a sosit numai după ce mortul era înmormântat deja. În cimiteriu obidata mamă întré lacrimi și suspinuri se ruga să-i desgrópe fiul, ca să-si-l îmbrace în vestimente albe și să-i deie ultima sărutare. Numai cu mare greu a putut fi liniștită. Deputatul *Klofac* a ținut apoi poporului un discurs în care a înfierat brutalitățile militarismului și a făcut frumos panegiric soldatului *Ziák*; și au mai vorbit și câțiva lucrători, apoi mulțimea de popor a mers în oraș demonstrând contra militarismului, până ce a fost împrăștiată de poliție.

Rugare. Aprețiind importanța ce o au bibliotecile școlare în dezvoltarea intelectuală, morală și materială a tinerelor nósótre mlădițe — prin a li-se da o lectură folositoare și instructivă în și afară de școlă, și socotind că numai prin bibliotecă bine întocmite se cultivă mai mult tinerimea adultă în scriere și cetire — subscrisul am înființat o bibliotecă școlară în comuna *Valea-Geogelului*, (tractul *Lupșa*). Și prin această vin a ruga respectuos pe toți binevoitorii școliei rom. ortodoxe cum și pe aceia, cărora mult le zace la inimă înaintarea poporului nostru român, să binevoiască a trimite bibliotecii noastre: cărți, reviste etc. prin cari s'ar înmulți opurile acesteia fiind puține acum.

Cei cari vor binevoi a trimite câte ceva, să le adreseze subscrisului: *Vasiliu Jina*, inv. *Valea-Geogelului* (*Kisgyógyptak*) u. p. *Nagy-Enyed*.

FELIURIMI.

Cea mai lungă stradă. *Parisul* e primul oraș care în curând va avé cea mai lungă stradă dintré toate orașele mari ale lumii. E adecă planuit, ca strada *Avenue des Champs-Elysées*, care duce de la *Tuileries* până la grupa *Défense*, să fie lungită până la riul *Seine*, deci până la granița departementului, prin ce va căpêta o lungime de unsprezece chilometri. După ce se va realiza acest plan, *Parisul* va avé o stradă față de care vestita *Broadway* din *New-York* va fi numai pitic.

ECONOMIE.

Distribuire de pădureți.

Vestim pe această cale pe membrii „*Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu*”, cum și pe conducătorii școlilor de pomi, că *Mart*, în 9 Aprilie n. la orele 11 din zi vom împărți în mod gratuit între doritorii de a cultiva pomi 10.000 pădureți meri, 8000 peri și 1000 gutui.

Pădureții se iau în primire la locuința subscrisului president (*Strada Crucii* nr. 7) pe lângă o simplă adeverință de primire. Bine ar fi, ca în scopul scutirii pădureților de arșița sórelui, fiecare primitor să aducă cu sine o pânzătură grósă, în care să învélue rădăcinile pădureților.

Sibiu, 3 Aprilie n. 1901.

Comitetul central al „*Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu*”.

Dem. Comșa, V. Tordășianu,
președinte. secretariu.

Cărți și reviste.

A apărut:

„*Introducere în contabilitate și contabilitatea în partidă simplă*”, de *I. C. Panțu* profesor la școla comercială superióră română din Brașov. Folosul acestei cărți, nu numai pentru comercianții și industriașii noștri, ci preste tot pentru poporul nostru în daraverile sale, îl esplică din destul și numai următoarele părți din prefața cărții dlui Panțu:

„Desvoltându-se din ce în ce mai mult industria și comerțul, se impune de sine necesitatea, ca și cunoștințele de contabilitate să se lăfescă mai mult și să pătrundă în toate straturile societății.

Nu numai industriașii și comercianții au lipsă de contabilitate, ci aprópe fie-care dintré noi, căci fie-care om se găsește în situația de a-și purta socotelile sale proprii ori de a controla socoteli purtate de alții, fie în economia proprie, fie ca membri ai vre-unei comune politice sau bisericăscă, fie

ca membri la administrația vre-unei averi private ori publice.

În timpul din urmă putem constata și la noi un început bunicele de industrie și comerț, ba comerțul de bancă a luat un avânt destul de mare. Câți însă din industriașii noștri mici și din micii noștri comercianți își fac exact calculările lor și câți își poartă o socotă corăspunătoare?

De asemenea alții dintre noi — fie ca acționari, fie ca membri în sarcinați cu controlul afacerilor unei societăți — nu au cunoștințele de lipsă din contabilitate, și în chipul acesta nu pot pătrunde până în amănunte operațiunile întreprinderii și nici nu sunt în stare a face o aplecare conștiințioasă și exactă a unui bilanț.

Referitor la metoda urmată de autor în compunerea cărții cetim în prefăta următoarele:

Fîind studiul contabilității de mare importanță pentru poporul nostru, am căutat să satisfac acestei necesități simptome la noi Români și am compus cartea de față în care tratez, în cât se poate popular, atât partea teoretică, cât și cea practică a contabilității.

Am început cu mici exemple practice, pe cari le-am explicat amănunțit și numai după aceea am stabilit anumite reguli necesare. Același exemplu l'am esecat în mai multe forme și din totalul acestor explicații am scos esența și am stabilit principiile contabilității pentru-ca fie-care interesat să-și poată câștiga cunoștințele temeinice în contabilitate.

Preste tot am căutat să teresc pe cetitor de a se deprinde numai cu un mecanism în contabilitate, am căutat să relev principiile contabilității, ca astfel cetitorul să se obișnuască a judeca singur și a nu se ține ca orbul de gard de o anumită formă și a crede că în aceste forme constă contabilitatea. Cetitorul atent, după-ce se va iniția în principiile contabilității, va deveni independent în judecată și va aplecia tot-deuna transacțiunile comerciale din punctul de vedere al măreii și micșorării capitalului, al debitului și al creditului, și astfel el însuși în atacarea sa va ști cum să-și aranjeze mai practic și mai rațional contabilitatea.

De present m'am mîrginit în cartea de față, după o introducere generală a trata contabilitatea în partidă simplă, care preste tot este mai des întrebuințată în comerț, și dacă mă voi convinge că am satisfăcut măcar numai în parte unei necesități a poporului nostru, voi continua cu publicarea contabilității în partidă dublă.

Pentru cei-ce doresc a se ocupa mai intensiv cu contabilitatea, am indicat (la pagina 211) și o bibliografie a celor mai bune scrieri străine și a scrierilor românești existente, ce mi-au stat la dispoziție și pe care și eu le-am utilizat la compunerea cărții de față.

„Introducerea în contabilitate și contabilitatea în partidă simplă” a apărut în tipografia A. Murășianu, (Brașov) cuprinde 14 côle tipariu 8° mare și costă 2 corone (porto postal 20 bani). Se poate procura de la librăria archidiececană (Sibiu, str. Măcelariilor Nr. 45).

Nr. 134/901

[52] 1—3.

Concurs

Pentru întregirea postului de paroch în parochia de classa a II-a Săcărâmbu, tractul protopresbiterial al Devei se escrie prin acesta concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: Cuartir liber, 1020 corone salariu fix din cassa bisericeii: 180 corone venit accidental de la funcțiuni, plus întregirea dela stat, la care alesul preot după calificațiunea sa eventual ar avé drept.

Din dotațiunea parochială fixă alesul paroch conform concludului comitetului parochial din 4 Martie 1901 va avé să cedeze în favorul protopresbiterului paroch emeritat Sabin Piso sen. 45 cor. lunar sau 480 cor. anual precum și cuartirul.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și înainta cererile de concurs instruate cu documentele necesare la oficiul protopresbiterial al tractului Deva în termenul sus indicat.

Comitetul parochial gr. or. din Săcărâmbu în conșlegere cu oficiul protopresbiterial.

Deva, 10 Martie 1901.

George Romanul
protopresbiter

Nr. 85/prot.

[52] 2—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia de classa a III-a Orda de Jos, protopresbiteratul Alba-Iulia, se escrie prin acesta concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post, sunt cele fasonate la cōla B. pentru completarea venitelor preoțesci dela stat.

Informațiuni se pot primi dela oficiul protopresbiterial ori dela comitetul parochial.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și așterne suplicile lor instruite conform legilor în vigōre subscrisului oficiu protopresbiterial în termenul sus indicat.

Alba-Iulia, 9 Martie 1901.

Oficiul protopresbiterial gr.-or. al Albei-Iulia în conșlegere cu comitetul parochial.

Florian Rusan
adm. prot.

Nr. 2250 Epitr.

[51] 3—3

Publicațiune oficială.

Pentru trebuințele seminarului archidiececan în anul școlar 1901—1902 în ce privesce încălzitul, se recere liferarea de una sută (100) stângini de lemne, spre care scop se publică concurs cu termen de 1/14 Iunie a. c.

Lemnele trebuie să fie de fag neplutite, din fața sōrelui, de prima calitate și aduse în seminaru în lunile Iuliu și August st. n. înainte de ce se încep prelegerile în seminaru.

Ofertele au să fie înaintate în termenul indicat la consistoriul archidiececan și oferenții să aducă în seminaru un stângin de lemne de probă.

Consistoriul archidiececan.

La **Librăria Tipografiei Archidiececane** se află de vînzare: *Ce-i cerul de Camille Flammarion* C. 1.50 *Din romanul unei vieți, de Stefan Braborescu* 1.—

trimise cu posta pentru fiecare exemplar 10 bani mai mult.

La **Librăria Tipografiei archidiececane** în Sibiu se află de vînzare:

O pagină

din

Lupta noastră pentru esistență.

Articoli reproduși din ziarul „Telegraful Român” anul 1900

și publicații de

Nicolau Ivan

protopresbiter, asesor consistorial, membru în comitetul central al Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român.

Prețul 1 cor.

Anuarul I

al

„Reuniunii sodalilor români din Sibiu”

publicat de

Comitetul Reuniunii.

Cuprinde unele date dela întemeierea ei până la 31 Decembre 1899.

Se află de vînzare cu prețul 1.20 cor. plus 20 bani porto la

Librăria Tipografiei archidiececane.

Dela **Librăria Tipografiei archidiececane** în Sibiu se poate procura

Bustul lui Șaguna

— vîrsat în gyps —

cu prețul de 3 corone.

In **Tipografia archidiececană** a apărut:

ACAFISTUL

Preasăntei

Născătoare de Dumneșu

și

alte rugăciuni

urmate de Sinaxariu pentru tot anul și Pășchălie.

Un volum de 368 pagini 8°.

Prețul simplu legat	. . . fl.	— .85
jumătate pînză	. . . „	1.05
în piele roșie	. . . „	1.25
Ediția fină în piele neagră	. . . „	2.—
piele chagrin	. . . „	2.60
în mătase	. . . „	3.85

Se află de vînzare la

Librăria Tipografiei archidiececane,
Sibiu.

A eșit de sub tipariu în **Tipografia archidiececană**:

APOSTOLUL

— cu litere latine —

cu binecuvîntarea I. P. S. Domn Ioan Metianu, arhiepiscop și metropolit și se află de vînzare la **Tipografia și Librăria archidiececană în Sibiu** cu prețurile: broșat 7 cor., legat în pînză neagră 9.50 cor., ediție de lux broșat 8 cor., legat după cum se comandă.

A eșit de sub tipariu în **Tipografia archidiececană**:

OCTOICHUL CEL MIC

— cu litere latine —

care cuprinde: Rînduēla Vecerniei, Utreniei și a Liturgiei; cele opt glasuri pentru Dumineci, Podobiile, Polieleul, Pripelele, Catavasiile, Irmosele, Sfetilnele și altele.

Prețul unui exemplariu legat simplu 1.60 cor., legat în piele cu copcii galbine 3.20 cor. plus porto postal 30 bani. Legătură mai fină după cum se comandă.

Librăria Tipografiei archidiececane.

Farmacia lui F. I. R. Hotter la sf. Iosif, Wien, XII/2 Schönbrunnerstrasse 182.

Absorbinalul lui Hotter.

1/1 Flacon fl. 6. —, 1/2 Flacon fl. 3.50. delătură tōte umflăturile și depunerile de grăsimi fără să vateme părului. Întărește nervii atacai și slăbiți, delătură și distruge tōte nodurile în mușchi, și servește și ca scut în contra aprinderilor; cu deosebire e probat la umflăturile produse din cauza fearelor, apoi în contra aricitei umflări copitei, genunchilor umflați, mai departe în contra umflăturilor (noduri) de vine, în contra umflăturii picioarelor la glesne și la încheietura degetelor cu un cuvînt în contra tuturor umflăturilor ori unde s'ar ivi.

Praful nutritor alui Hotter, pentru cai și vite cornute

1 Pachet cu 80 cr.

Un adaus escelent la nutremânt, pentru a ținea vitele sănătoase și cu putere este de a să folosi la tōte suferințele de rărunchi de ficat și de nervi.

Alifia lui Hotter pentru delăturarea crescăturilor de oase.

1/1 Cutie cu fl. 2. 1/2 Cutie cu fl. 1.20. delătură crescăturile de oase și depunerile osoase chiar și după 4—6 săptămâni. (boală învechită).

Preparate pentru veterinari, cele mai bune ale timpului mai nou, cari după atestate numărōse nu au fost ajunse de alte mijloace de natura aceasta.

Să se ceară numai preparate de ale lui Hotter și să nu se primescă altele. Deposit în farmacii și Droguerii.

Deposit principal la Dr. Emil Budai farmacia orașului Budapesta (Stadthausplatz) la Dr. Leo Egger & J. Egger Farmacia Palatinului VI Váci körút 17 și la farmacia Iosif Török Bpesta VI Kiraly uteza 12.

Fluidul lui Hotter „Training”

1 Sticlă cu fl. 1.20.

Conservează nervii și mușchii până la bătrînețe înaintată totdeuna puternici și vioi, pune în stare pe animal să presteze cele mai mari strapații și fugi, să înșele după frecare cu fluidul „Training”.

Să mai folosește cu succes uimitor la tōte urmările cari obvin din opintiri prea mari, ologie, reumatism, și înșepenire.

Praful de porci a lui Hotter.

Nr. I și II

1 kg. . . fl. 1.20.

Cel mai buu mijloc pentru a produce pofta de mîncare și cu acesta prosperarea porcilor, fōrte acomodat în contra orbalțului (brîncă); Nr. II este de a să întrebuința la urdinare.

Mijloc în contra Colicei alui Hotter.

1 Sticlă fl. 1.50.

Contra la tot felul de colică și contra oprirei udului la cai precum și contra umflăturilor la vite cornute. [54] 96—104